

YENİ TÜRKİYE DERGİSİ, "İSLAM DÜNYASI ÖZEL SAYISI I-II-III-IV", YIL: 23 SAYI: 95-96-97-98, MAYIS-HAZİRAN 2017, SEMİH OFSET, ARALIK 2017, S. 2440.*

New Turkey Journal, "Islamic world Special Issue III-III-IV" YEAR: 23 Number: 95-96-97-98, May-June 2017, SEMİH OFFSET, December 2017, 2440 pgs.

Ayşenur KIRILMAZ**

Sayı I: 576 Sayfa/38 Makale

Sayı II: 608 Sayfa/50 Makale

Sayı III: 632 Sayfa/61 Makale

Sayı IV: 624 Sayfa/51 Makale

Yeni Türkiye Stratejik Araştırma Merkezi tarafından yayımlanan Yeni Türkiye Dergisi'nin 95-96-97-98. Sayıları "İslam Dünyası" Özel Sayıları olarak hazırlanmıştır. 4 sayıda toplamda 2440 sayfa, 200 makale, 9 ana ve 78 alt bölüm bulunmaktadır.

Yeni Türkiye Dergisi'nin Kasım-Aralık 1994 tarihinde çıkan ilk sayısından İslam Dünyası Özel Sayıları'na kadar editörlüğünü Dr. Hasan Celal Güzel deruhte etmiştir. Derginin yayın kurulu 30 ilim adamından oluşmaktadır: Kemal Çiçek (Başkan), Bilgehan Atsız Gökdağ (Koordinatör), Şükrü Halûk Akalın, Şakir Akça, Ahmet Akgündüz, Aygün Attar, Emin Çarıkçı, Abdurrahman Dilipak, D. Mehmet Doğan, Şenol Durgun, Gonca Bayraktar Durgun, Burhan Erdem, Tefik Erdem, Mehmet Seyfettin Erol, Bünyamin Erul, Hasan Tahsin Fendoğlu, Gülay Göktürk, C. Sencer İmer, İsmail Köksal, Gülay Mirzaoğlu, Esen Özsan, Nail Öztaş, Sami Selçuk, Lütfi Şehsuvaroğlu, Adnan Şenel, Ömer Turan, İbrahim Ethem Atnur, Haydar Çakmak, Güler Eren, Tufan Gündüz, İbrahim Özkan ve Necdet Sağlam.

* Makale Gönderim Tarihi: 12.04.2014 – Makale Kabul Tarihi: 25.05.2018

** Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler A.B.D., Ortadoğu ve Afrika Çalışmaları Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, e-posta: aysenurkrlmz@gmail.com.

Söz konusu dergi 2 aylık olarak yayımlanmaktadır. Yapılacak kitap tanıtımı bağlamında eserlerin yoğunluğundan dolayı tek tek bahsetmek mümkün olmayacaktır. Bu yüzden bölümlere bağlı kalınarak genel bir değerlendirme yapılacaktır.

Derginin özel sayılarına, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın İslam Dünyası'ndaki genel durum hakkındaki düşüncelerini ifade ettiği "İslam'ın ve Müslümanların Hüzün Çağı" başlıklı yazıyla giriş yapılmıştır. İki sayfa olarak ele alınmış bu yazıda Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kuran-ı Kerim'den ayetlerle ve Hz. Muhammed'in (S.A.V) hadislerinden örneklerle İslam dininin kardeşlik ve barış temelleri üzerine kurulduğunu dile getirmiştir. Fakat günümüzde dünyanın birçok bölgesinde İslam'ın bir şiddet ve kaos aracı olarak kullanıldığını; devletlerin ya da aktörlerin dini nüfuz aracı haline getirmeye çalışıldığı ifade edilmiştir. Erdoğan yazısını tüm çabalara rağmen İslam medeniyetinin yutulamayacak kadar büyük olduğu fikriyle noktalamıştır.

4 sayıyı içerik açısından değerlendirmek gerekirse;

95. sayıda Müslümanlar ve İslam Dünyası'yla ilgili genel değerlendirmelerin yer aldığı 26 makale mevcuttur. İlk bölüm ağırlıklı olarak dünyadaki Müslüman nüfus ve İslam dininin kabul edildiği ilk günden günümüze kadar küresel siyasetteki yerine odaklanan; İslam medeniyetinin oluşumunu inceleyen, İslamiyet ve Türklük bağına ele alan 3 bölümden oluşmaktadır. Sayının devamında ise tüm ciltler boyunca tek tek ele alınacak olan dünya üzerindeki bölge ve ülkelerinden Türkiye ve Afganistan'la ilgili makaleler Asya başlığı altında yer almaktadır.

İslam Dünyası Özel Sayısı kapsamında yayımlanan makalelerin dikkat çeken bir özelliği; eserlerin oluşturulurken ülke ülke incelenmesi olması ve yazarların genellikle o ülkenin vatandaşı ya da bölgeye-kültüre- aşinalığının olmasıdır.

96. Sayı, bir önceki sayının Asya bölümünün devamı niteliği taşımaktadır. Tayland, Singapur, Filipinler, Çin-Doğu Türkistan,

Rusya-Ukrayna, Kırgızistan-Kazakistan ve Kıbrıs'la ilgili yazılar bulunmaktadır. Bu bölümde adı daha fazla zikredilen ya da eserde kapladığı hacim bakımından fazla olan ülkeler hiç kuşkusuz küresel meselelerin yaşandığı ülkeler halini almış Pakistan, Myanmar ve Çin-Doğu Türkistan'dır. 96. sayının ikinci bölümünde İslam Dünyası bağlamında Avrupa Kıtası'na yer verilmiştir. Özellikle İslamiyet'le tarihsel bağları olan ülkelerle ilgili çalışmalar ağırlıklıdır. Eserde gözden kaçan ya da çokça bahsedilmeyen konu "İslamofobi" ve "Batı" sorunsalıdır

97. sayının ilk bölümünde Avrupa ülkeleriyle ilgili makalelerin yer aldığı görülmektedir. İkinci bölümde Afrika Kıtası'na geçiş yapılmıştır. Daha önceki kıta ve bölgeler ışığında hazırlanan ilk iki özel sayıda makaleler genellikle Müslüman nüfus ve tarihi normlar vurgulanmıştır. Fakat eserin Afrika başlığı altında hazırlanan çalışmalar etnik, mezhepsel, azınlık, güvenlik, kimlik gibi uluslararası ilişkiler disiplini içerisinde sıkça kullanılan kavramlar üzerinden ele alınmıştır. Sayının son bölümünde ise Ortadoğu Bölgesi'nden ülkelere yer verilmiştir.

Özel Sayıların sonuncusu olan 98. sayının ilk bölümünde Yemen, Kuveyt, İran, Irak ve Suriye incelenmiştir. İkinci bölümde Kafkasya ülkeleri ve İslam'a yer verilmiş özellikle Azerbaycan-İslamiyet ilişkisi çok yönlü olarak -ekonomik, mezhepsel, kimlik, tarih- incelenmiştir. Nüfus yoğunluğu ve İslam'la bağlantısının çok az olmasından dolayı Yeni Zelanda ve Avustralya'ya çok az değinilmiştir.

İslamofobi'nin bir diğer kalesi olan Amerika, sayının üçüncü bölümünü oluşturmaktadır. Sayının son bölümüne "Çeşitlemeler" adı verilmiş ve günümüz küresel konjonktüründe önemli yere sahip meseleler hakkında çalışmalar bir araya getirilmiştir. Bu çalışmalara örnek verilecek olunursa; son dönemde adı çokça zikredilen "cihat" kavramı, İslam ülkelerinin en önemli işbirliklerinden biri olan Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı Projesi (TANAP), Ortadoğu ve küresel sistemin değişimine neden olan "11 Eylül Olayları", "Süleyman Şah Türbesi", "İhlımlı İslam" gibi konular mevcuttur.

Bu dört sayı içerisinde yer alan çalışmalar İslam Dünyası'yla ilgili birçok konuyu derinlemesine ele almıştır. Fakat eksikliği ya da azlığı dikkat çeken bir konu mevcuttur: İslam ve İnsan Hakları... Bu konu çerçevesinde ele alınan çok az makale olup bir alt başlığı sayılacak olan kadın ve çocuk haklarına da pek fazla değinilmemiştir. Konuyla alakalı olarak sadece 3 makalenin hazırlanmış olması (Güney Afrika Cumhuriyeti ve Mısır bölümlerinde) çok fazla dikkate alınmadığını göstermektedir. Nitekim alanında uzman ve konunun ehli yazarların gerek bölgesel bazda gerekse teori ve kavramlar üzerinden İslam Dünyası'nı ele alması ve bu çalışmaların bir araya getirilip literatüre kazandırılması uluslararası ilişkiler, tarih, teoloji vb. disiplinlere meraklı olan kişilere büyük bir fırsat sunmuştur.